

Galdesten

Galdesten opstår fordi der er en ubalance mellem de stoffer galden består af, kolesterol, galdefarvestoffer og kalk. Galdesten ses hos hver 10 mand og hver 5 kvinde i Danmark, det kan være arveligt, og hænger også sammen med kosten. Ved større vægttab øges risikoen for galdesten.

Hvilke symptomer giver galdesten?

De fleste mærker ikke, at de har galdesten. I sådanne tilfælde skal man normalt ikke behandle galdestenene. Får du imidlertid gentagne galdestensanfald med kraftige mavesmerter eller andre gener, må behandling overvejes.

Galdestensanfald er karakteriseret ved:

- kraftige mavesmerter lokaliseret under højre ribbenskant
- smerter, der stråler ud i skulder og ryg
- kvalme og trykken i øvre del af maven
- svedeture

Hvordan behandles galdesten?

Den eneste effektive behandling af galdesten er at fjerne galdeblæren. Det foregår ved operation og overvejende med kikkert kirurgisk teknik, også kaldet laparoskopi.

Hvad sker til forundersøgelsen?

Speciallægen vil på forundersøgelsesdagen vurdere, om operation er tilrådelig. Du vil på forundersøgelsesdagen få foretaget et generelt helbredstjek, ligesom din sygehistorie bliver nøje gennemgået. Hvis operation er tilrådelig, vil speciallægen informere dig om operationen, risiko ved operationen, efterforløbet og sygemelding.

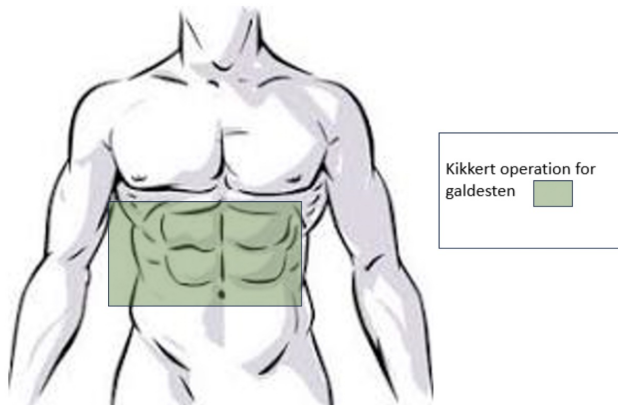
Det er vigtigt, at du til forundersøgelsen medbringer en liste over dit daglige medicinforbrug. Specielt er det vigtigt at gøre opmærksom på brug af blodfortyndende medicin (Magnyl, Persantin, Marcoumar, Marevan, Eliquis, Clopidogrel, Xarelto, Pradaxa, Brilique), som du skal holde pause med, afhængig af præparattype.

Inden indstilling til operation skal der foreligge en ultralydsscanning hvor galdesten er påvist, samt levertal der ikke er mere end 3 mdr. gamle. Er levertallene forhøjede, skal der før operation foretages en MR scanning af galdevejene, for at sikre at der ikke er sten i de dybe galdegange. Hvis dette er tilfældet, skal de fjernes før man fjerner galdeblæren.

Før operationen

Du møder fastende på operationsdagen, hvilket betyder, at du ikke må spise 6 timer før mødetidspunktet. Du må drikke vand og juice indtil 2 timer før mødetidspunktet.

Barbering

Operationen

Operationen foregår i fuld bedøvelse og udføres med kikkertkirurgisk teknik (laparoskopi). I ganske få tilfælde er man af sikkerhedsmæssige årsager nødt til at ændre operationen til åben kirurgi, også kaldet konventionel operationsteknik. Denne teknik medfører én dags længere indlæggelse og sygemelding.

Med laparoskopisk teknik blæses bughulen op med kuldioxid for at få plads til at operere. Kikkert og arbejdsinstrumenter føres ind i bughulen gennem fire små rør. Galdeblæren løsnes fra leveren. Galdegangen og blodkarrene til galdeblæren lukkes med clips, hvorefter galdeblæren fjernes og anbringes i en lille plasticpose, som trækkes ud via et af rørene. De små sår lukkes med metalclips, som skal fjernes 10-14 dage efter operationen hos egen læge.

Efter operationen

Du er vågen umiddelbart efter operationen, men vil de første timer være sløv, have moderat kvalme, smerter i operations sårene og være lidt øm i maven. Der gives smerte- og kvalmestillende medicin. Det er vigtigt at drikke og spise kort tid efter operationen for at modvirke kvalme og ubehag. Væsentligt er det også, at du ganske kort tid efter operationen kommer op at gå for hurtigere at blive frisk. Efter kikkertoperationen kan der være skuldersmerter, som er forårsaget af rester af den kuldioxid, som er pumpet ind i bughulen. Disse smerter forsvinder i løbet af ét døgn.

Undersøgelser viser, at 5-10 % har vedvarende smerter efter galdeoperation. Årsagen kendes ikke, men kan blandt andet skyldes andre årsager til smerterne end galdesten.

Udskrivelse og sygemelding

Du udskrives ca. 3 timer efter operationen hvis tilstanden tillader det. De første dage vil der være lette smerter i mave og skulder. Hvis smerterne forværres og ikke lindres med håndkøbsmedicin, skal du kontakte Privathospitalet Mølholm, egen læge eller vagtlæge. Træthed er et normalt fænomen den første uge efter operationen. Vi anbefaler 3-4 dages sygemelding. Ved åben operation anbefales løfteforbud i 3-4 uger. Efter 10 dage skal du have clipsene i huden fjernet, hvilket du selv kan gøre eller hos egen læge. Brusebad er tilladt dagen efter operationen, og der er efter en kikkert operation ingen restriktioner – hverken mht. aktiviteter eller kost.

Risiko og komplikationer

Ved alle operationer er der risiko for, at der kan opstå komplikationer i form af betændelse og blødning. Symptomer på blødning vil typisk være svimmelhed høj puls, træthed, og eventuelle mavesmerter. Ved

betændelse er symptomerne hævelse, feber og smerter. I meget sjældne tilfælde kan der i forbindelse med alle typer operationer opstå alvorlige komplikationer, f.eks. blodpropper i hjerte og lunger. Ved galdeoperationer er der risiko for, at der kan opstå specielle komplikationer med galdeudsivning. Dette uanset om operationen udføres med kikkert eller som en åben, traditionel operation. Ved udsivning af galde i bughulen vil det første symptom være smerter. I meget sjældne tilfælde (mindre end 0,3 %) kan der opstå alvorlige læsioner af hovedgaldegangen, hvilket kræver en ny operation.

Ved problemer efter udskrivelsen bør Privathospitalet Mølholm kontaktes.